

шляхи погашення простроченої заборгованості або контакт не буде встановлений, адже інформації про клієнта є неактуальною. Однак, швидкість зміни даних клієнтів дуже велика. Як результат, дані застарівають і вимагають постійної актуалізації. Дане питання дуже важливе з економічної точки зору. Банки змушені створювати додаткові резерви на ті кредити, які вийшли на прострочену заборгованість. Тим самим, банк заморожує гроші, які міг би використовувати безпосередньо в своїй операційній діяльності з надання кредитних продуктів [1]. Big Data – це методи роботи з великим обсягом структурованих і неструктурованих даних. Великі дані характеризуються трьома характеристиками:

1. Velocity - швидкість роботи з подібними даними;
2. Variety - різноманітність збережених і оброблюваних даних;
3. Volume - великий обсяг даних, який постійно збільшується.

Реляційні бази даних вже не дозволяють зберігати дані і надавати рішення для швидкої обробки саме великих обсягів даних. Тут мова йде про терабайт інформації. Колишні програми і апаратні засоби не дозволяють в повній мірі проаналізувати і обробити такі великі обсяги. Більш того, Big Data дозволяє працювати як зі структурованою інформацією, так і з неструктурованими даними, такими як картинки, текст, відео.

Вже існує досить великий набір інструментів, технологій, що дозволяють працювати з Big Data: NoSQL, MapReduce, Hadoop. Ці та інші продукти, призначені для роботи з Big Data, працюють за принципом «шерінга». Даний принцип може бути пояснений наступним чином. Існує одна база даних, яка приймає запит на отримання певних даних. Ця база даних пересилає даний запит на безліч інших баз даних, і збирає з них вже зведену інформацію за запитом. Тим самим база даних першоотримувач запиту має справу вже зі значно меншою за обсягом інформацією і більш структурованою. Дана технологія дозволяє прискорити час обробки запитів, які вимагають аналізу великих обсягів даних мають різні характеристики. Попит на подібний аналіз даних зараз зростає у всіляких сферах: економіки, бізнесі, науці, медицині і в багатьох інших.

Таким чином, застосування технологій Big Data для пошуку контактної інформації про клієнтів з метою реалізації функції банку по збору простроченої заборгованості є актуальним напрямком. Вже існуюча практика застосування технологій великих обсягів даних для подібних цілей створює практичну базу для ефективного застосування Big Data зазначеної функції банку. Однак застосування подібної технології тільки цим не обмежується і може бути направлена на створення багатофакторної моделі аналізу клієнта на стадії оцінки заявки на видачу кредиту [2]. Подібна модель дозволила б мінімізувати ризики неповернення кредиту або виходу клієнта на прострочену заборгованість.

Загалом, дані рішення дозволили б банку оздоровити кредитний портфель і мінімізувати економічні ризики.

Отже, Big Data з часом може стати рушійною силою прогресу для банківської справи, проте, чи будуть дані покращувати чи погіршувати діяльність банків, залежить від того, чи навчатися структури використовувати саму технологію Big Data.

#### **Література:**

1. Viktor Mayer-Schönberger, Kenneth Cukier. Big Data: A Revolution That Will Transform How We Live, Work, and Think Paperback – March 4, 2017.
2. Пантелеєва Н.М. Фінансові інновації в умова цивілізаційної економіки: тенденції, виклики та загрози / Н.М. Пантелеєва // Приазовський економічний вісник. – 2017. – No3(03). – С. 68–73.

**Філімошкіна І.О.**

асистент кафедри фінансів

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені В. Гетьмана»

Науковий керівник – д.е.н., професор кафедри фінансів Буряченко А.Є.

## СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФАНДРЕЙЗИНГА ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УКРАЇНІ

Активна децентралізація влади та розвиток інститутів громадського суспільства створюють передумови для розширення фінансових можливостей об'єднаних територіальних громад в Україні. Разом з тим збільшується обсяг фінансових завдань і відповідальності органів місцевого самоврядування.

Фандрайзінг (від англ. *to raise fund*) — процес залучення грошових коштів та інших ресурсів (кадрових, матеріальних, інформаційних тощо), які організація не може забезпечити самостійно, які необхідні для реалізації певного проекту чи діяльності організації загалом [5]. Сучасними джерелами фінансового забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування ОТГ в Україні можна вважати:

1. Власні бюджетні кошти;
2. Державний бюджет – в частині офіційних трансфертів і виплат з Державного фонду регіонального розвитку;
3. Кредити та запозичення;
4. Гранти та спонсорські внески;
5. Громадський бюджет;
6. Краудфандинг.

Власні бюджетні кошти територіальних громад є обмеженими. Їхня питома вага не перевищує 50% доходів місцевих бюджетів, переважна частка приходить на податкові надходження – близько 90%. Питома вага неподаткових надходжень та надходжень від операцій з капіталом у загальних доходах місцевих бюджетів складає 5-7%. Основною причиною є невміння ефективно розпоряджатися майном громади та відсутність у більшості громад об'єктів, цікавих для потенційних інвесторів.

Можливістю отримати кошти Державного фонду регіонального розвитку (ДФРР) користуються не всі об'єднані територіальні громади, тільки 60%. Однією з основних причин є низька якість проектів та надання конкурсною комісією переваги проектам, які мають більшу частину співфінансування. Крім того, 18 липня 2018 р. Кабмін вніс зміни до чинного порядку розподілу коштів ДФРР і збільшив пороги для проектів - тепер на конкурс можуть подаватися проекти, з кошторисною вартістю проектів будівництва (нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт) не менше 5 млн грн, а для інших проектів — понад 1 млн грн. Така ситуація є проблемною для сільських ОТГ, оскільки їхня фінансова спроможність є нижчою від міських та селищних ОТГ, а потреба у додаткових ресурсах вища [2].

Міжбюджетні трансферти складають найбільшу частку доходів ОТГ. Бюджети ОТГ отримують базову дотацію, додаткову дотацію з утримання закладів освіти та охорони здоров'я. Субвенцією на формування інфраструктури користується більшість громад. Найбільшою проблемою є складна і тривала процедура погодження проектів та затримка у розподілі субвенції, тому залишається мало часу для освоєння коштів.

Обмеженість і організаційні складнощі використання традиційних джерел фінансового забезпечення територіальних громад обумовлюють посилення тенденцій розвитку нових джерел залучення фінансових ресурсів місцевих органів влади.

Згідно світового досвіду та впливу міжнародних організацій, грантові джерела в Україні набувають вирішального значення для фінансування різноманітних проектів у сфері місцевого розвитку. Грантові кошти виконують супровідну та підтримуючу функцію щодо інших джерел фінансування, зокрема інвестицій чи кредитів. Особливістю грантових коштів є те, що їх не потрібно повертати назад грантодавцю. Для отримання грантів потрібна ініціативна громадська організація, яка зареєстрована як юридична особа та за підтримки міської влади (голови ради чи депутатів) буде залучати

кошти на окремі напрями розвитку громади. Наразі у мережі та в інших ЗМІ можна побачити багато статей-рекомендацій щодо процедур залучення грантів на розвиток об'єднаних територіальних громад [3].

У 2019 р. в Україні стартує новий масштабний проект «Всеукраїнський громадський бюджет» (ВГБ) - це інструмент участі громадян в розподілі частки державного фінансування шляхом електронного голосування за обрані проекти. В Державному бюджеті закріплена сума 500 млн грн, що розподілятиметься за результатами голосування за проекти ВГБ. Для його запуску та функціонування важливо якомога швидше прийняти підзаконні нормативні акти на рівні Кабінету Міністрів України та Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, а також рішення комісій в областях [4].

Краудфандинг (від англ. crowdfunding, crowd — «громада, гурт, юрба», funding — «фінансування», тобто фінансування громадою, громадське фінансування) — це співпраця людей, які добровільно об'єднують свої гроші чи інші ресурси разом, як правило через інтернет, аби підтримати зусилля інших людей або організацій. Краудфандинг набув світової популярності за рахунок того, що дозволяє зробити саме ті матеріальні цінності, надати послуги, які дійсно потрібні споживачеві. В Україні він є популярним з 2011 р. як спільнокошт, механізм його роботи є зручним інструментом залучення коштів громадськими організаціями і територіальними громадами.

Таким чином, джерела фінансового забезпечення ОТГ в Україні значно розширюються, набувають новітніх форм, орієнтовані на зовнішні кошти, переважно безповоротні. Найближчим часом очікується збільшення потужності місцевих громад за рахунок стрімкого економічного зростання, запуску ринку землі [1], за рахунок фандрайзінгу та якісного проектного менеджменту. Це створює певну систему викликів до управлінських навичок і професіональних здібностей фахівців з місцевих фінансів!

#### Література:

1. Борщ Г. А., Вакуленко В. М., Гринчук Н. М., Дехтяренко Ю. Ф., Ігнатенко О. С., Куйбіда В. С., Ткачук А. Ф., Юзефович В. В. Ресурсне забезпечення об'єднаної територіальної громади та її маркетинг: навч. посіб. К.: 2017. 107 с.
2. Бочі А. Фінансовий менеджмент і децентралізація: як управляти коштами в громаді 9 серпня, 2018. URL: <https://tyzhden.ua/Economics/218043>
3. Врублевський О. Як залучити гранти для розвитку громад: поради старостам. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/columns/10564>
4. Гроші, які об'єднують країну. Що варто знати про Всеукраїнський громадський бюджет. 28.02.2019. URL: <https://www.prostir.ua/?focus=hroshi-yaki-objednayut-krajinu-abo-scho-take-vseukrajinskyj-hromadskyj-byudzhet>
5. Розвиток громадянського суспільства в об'єднаних територіальних громадах. Прості рішення для складних питань. Практ. посібник. За ред. В. Лисенко, І. Сташук. Запоріжжя, 2018. URL: <https://issuu.com/sdg-project/docs/developing-civil-society-in-amalgam>

Ходзицька В.В.

к.е.н., доцент

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені В. Гетьмана»

## СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ КОРПОРАЦІЙ: НОВІ ТЕОРІЇ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

Необхідною умовою змін є формування комплексної системи заходів запобігання банкрутству, що відбивається в сучасних способах прийняття ефективних управлінських рішень суб'єктами господарювання, як у разі відносної стабільності підприємницької діяльності, так і в кризовому середовищі. Подолання структурної кризи і приведення економічної безпеки в стан стійкості можливо з урахуванням факторів, що є за своєю природою суб'єктивними. Переплетення суб'єктивних і